

Polacy wchodzą w kryzys z 80 mld zł niespłaconych długów

W nową rzeczywistość po pandemii Polacy wejdą z balastem 79,8 mld zł niespłaconych długów. W pierwszym kwartale zaległości kredytowe i pozakredytowe Polaków wzrosły o ponad 2 mld zł, a liczba niesolidnych dłużników zwiększyła się o prawie 37 tys. osób. Nieopłacone w terminie zobowiązanie albo opóźniane o 30 dni ratę kredytu ma już ponad 2,83 mln osób. Suma zaległości wystarczałaby na pokrycie sporej części wydatków przewidzianych na ratowanie przedsiębiorstw w Tarczach Antykryzysowych, a przecież problemy z koronawirusem, zamknięcie szkół i paraliż gospodarki rozpoczęły się na dobre w drugiej połowie marca i nie wpłynęły jeszcze na prezentowane statystyki.

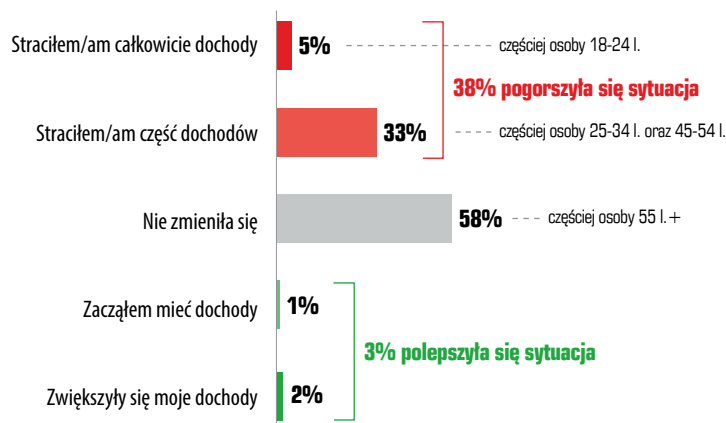
Kłopoty wynikające z zamrożenia gospodarki, zamknięcia firm, zwolnień i ograniczenia pracy będą widoczne w zaległościach najwcześniej w kwietniu. Najpierw pojawią się w kredytach, a potem w zaległościach pozakredytowych, czyli nieopłaconych w terminie rachunkach za telefon, media, kablówkę czy nieuregulowanych alimentach. Statystyki uwzględniają bowiem raty kredytów oraz różnego rodzaju bieżące rachunki i zobowiązania opóźniane o min. 30 dni na kwotę min. 200 zł.

– Nie będzie łatwo zmierzyć się z konsekwencjami koronakryzysu, jeśli z okresu dobrej koniunktury ponad 2,8 mln osób wychodzi z blisko 80 mld zł niespłaconych zobowiązań na koncie. Średnio na osobę to ponad 28,1 tys. zł. Część osób niestety dobre czasy dla gospodarki wykorzystała na zwiększenie wydatków i zadłużenia, a także, jak widać po naszych statystykach, również zaległości – mówi Sławomir Grzelczak, prezes BIG InfoMonitor. – Obecnie co 11. dorosły rodak ma kłopoty z terminowym płaceniem zobowiązań – dodaje.

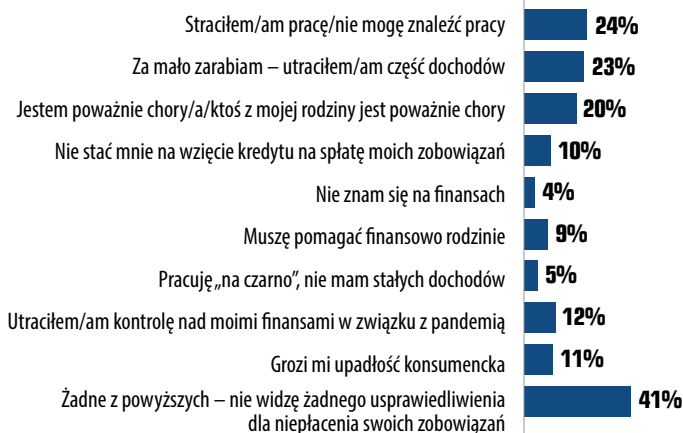
Przyrost zaległości o ponad 2 mld zł od stycznia do marca, to m.in. efekt przeszarżowania na zakupach bożonarodzeniowych i grudniowych promocjach. Tradycją stało się, że w pierwszym kwartale roku wartość

przeterminowanych rachunków, rat kredytów i pożyczek zwykle podwyższa się bardziej niż w pozostałych kwartałach. Polacy od lat deklarują też, że grudzień jest dla ich finansów najtrudniejszym miesiącem roku. Popadający w problemy z powodu wydatków na święta i kończące rok wyprzedaże zwykle wychodzą z finansowego dołka przez dwa, trzy miesiące. Tym razem tuż przy wyjściu na prostą zderzyli się z pandemią, która czterem Polakom na dziesięciu pogorszyła sytuację finansową. Z badań zrealizowanych dla BIG InfoMonitor przez Maison&Partners wynika, że co trzeci Polak z powodu koronawirusa stracił część dochodów, a co dwudziesty został pozbawiony ich źródła. Pandemia zmniejszyła zarobki głównie osób między 25. a 34. rokiem życia oraz 45-54 latków. Całkowicie możliwości zarabiania pozbawiła w największym stopniu najmłodsze pokolenie, 18-24 latków. – A przecież gospodarka wciąż jeszcze nie ruszyła na dobre. Niestety sytuacja pociągnie za sobą wiele nieopłaconych rat, rachunków i innych zobowiązań. Tym bardziej, że sześciu na dziesięciu badanych jest zdania, że można usprawiedliwić niespłacanie zobowiązań. Dla niemal połowy osób, które tak uważają, niepłacenie uzasadnia właśnie utrata pracy lub części dochodów – zwraca uwagę Sławomir Grzelczak.

Jak oceniasz swoją obecną sytuację finansową w porównaniu do sytuacji sprzed wybuchu pandemii koronawirusa?

Które z powodów niepłacenia bieżących płatności/zobowiązań uznałbyś/abyś za usprawiedliwione w obecnej sytuacji?

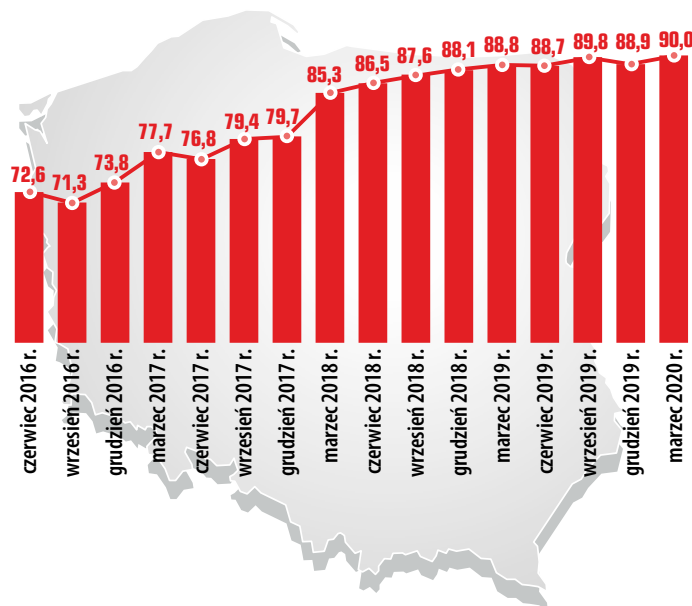

Źródło: Maison&Partners dla BIG InfoMonitor.
Badanie zrealizowane przez agencję Maison&Partners, metodą CAWI, na panelu badawczym Ariadna, na reprezentatywnej próbie ogólnopolskiej liczącej 1098 osób w wieku od 18 lat wzwyż. Termin realizacji: 24–28 kwietnia 2020 r.

Indeks Zaległych Płatności Polaków wzrósł w pierwszym kwartale z 88,9 do 90 pkt. Wskaźnik pokazuje, ile osób z problemami finansowymi przypada na 1000 dorosłych mieszkańców w kraju. Oznacza to, że co 11. Dorosły Polak ma na koncie niezapłacone na czas zobowiązania. W siedmiu województwach w kraju: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim jest to już nawet więcej niż co 10. dorosły mieszkaniec.

Na wzrost IZPP w głównej mierze wpłynął przyrost liczby dłużników kredytowych widocznych w bazie BIK, których przybyło 39 237. Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor, gromadzący dane o niespłaconych rachunkach np. za czynsz, telefon i internet, a także alimenty, opłaty sądowe, kary za jazdę bez ważnego biletu czy wierzytelności windykowane powiększył się przez kwartał o 10 882 osób.

Indeks Zaległych Płatności Polaków BIG InfoMonitor

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Ważne liczby

Łączna kwota zaległych zobowiązań kredytowych i pozakredytowych Polaków na koniec marca 2020 wyniosła 79 759 622 146 zł. Zadłużenie mieszkańców Polski w ciągu pierwszych trzech miesięcy bieżącego roku wzrosło o 2,06 mld zł, dla porównania w analogicznym okresie 2019 r. były to 2 mld zł, a w ciągu roku od marca 2019 do marca 2020 ponad 3,7 mld zł. Wartość długów z tytułu niespłaconych rachunków wzrosła w kwartał o 449 514 680 zł (1,1 proc.), zaś nieregulowanych w terminie kredytów o 1 606 447 464 zł (4,5 proc.). Po zmianie suma zaległości pozakredytowych wynosi obecnie 42,7 mld zł, a kredytów, których spłatę

kredytobiorcy opóźniają o min. 30 dni w kwocie co najmniej 200 zł, jest łącznie 37,1 mld zł. Ze względu na zdecydowanie większą liczbę dłużników pozakredytowych średnia zaległość z tytułu nieopłaconych rachunków, alimentów i czynszów wynosi aktualnie 19 059 zł, po tym jak od grudnia zeszłego roku wzrosła o 109 zł (0,6 proc.). Średnia zaległość kredytowa to już 30 118 zł, o 357 zł (1,2 proc.) więcej niż trzy miesiące wcześniej. Uwzględniając obie bazy BIG InfoMonitor i BIK przeciętnie na osobę przypada 28 148 zł, o 364 zł więcej niż kwartał temu (1,3 proc.).

Liczba
dłużników

Kwota
zaległości

Średnia zaległość
na osobę

POZAKREDYTOWE	2 238 333	42,66 mld zł	19 059 zł
KREDYTOWE	1 231 830	37,10 mld zł	30 118 zł
OGÓŁEM	2 833 569	79,76 mld zł	28 148 zł

liczba osób nieregulujących terminowo zobowiązań, **636 594 z nich (22,5 proc.)** ma jednocześnie zaległości kredytowe i pozakredytowe

tyle wynosi **łączna kwota zaległych zobowiązań** osób nieregulujących terminowo zobowiązań

to **wartość** zaległego zobowiązania przypadająca **na osobę** nieregulującą terminowo zobowiązań

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

W porównaniu z czwartym kw. 2019 r. łączna liczba niesolidnych dłużników zwiększyła się o 36 862 osób i wyniosła na koniec marca 2 833 569. Wśród dłużników dominują mężczyźni stanowiący 61,4 proc. ogółu. Jednocześnie mają oni również wyższe zaległości

niż kobiety – należy do nich 66,7 proc. sumy przeterminowanych zobowiązań. Wśród niesolidnych dłużników systematycznie rośnie liczba osób, posiadających zarówno niespłacone na czas kredyty, jak i rachunki czy alimenty, obecnie jest ich już 22,5 proc. (636 594 osób).

Ujęcie geograficzne

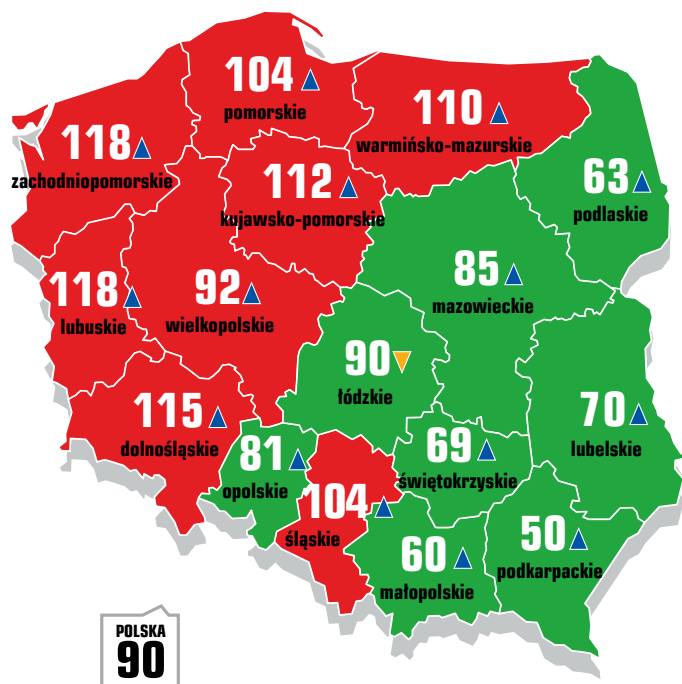
W ujęciu geograficznym średnia wartość zaległego zobowiązania przypadająca na osobę podwyższyła się we wszystkich województwach, najbardziej w mazowieckim o 881 zł (2,4 proc.), warmińsko-mazurskim 479 zł (2,1 proc.) i kujawsko-pomorskim 482 zł (2 proc.). Średnia zaległość przypadająca na osobę wciąż jest najwyższa na Mazowszu, gdzie wynosi już 37 524 zł (wzrost o 881 zł, 2,4 proc.). Na kolejnych pozycjach, ale już z dużo niższymi kwotami, są Małopolska, gdzie po wzroście o 361 zł jest to 29 464 zł oraz województwo zachodniopomorskie – 28 867 zł (zmiana o 182 zł). Te trzy województwa niezmiennie utrzymują się na podium regionów z najwyższymi przeciętnymi zaległościami.

Liczba osób z przeterminowanymi płatnościami przypadająca na 1000 dorosłych mieszkańców nie zmieniła się tylko na Podkarpaciu,

które zresztą ma najmniej, bo jedynie 49 niesolidnych dłużników przypadających na 1000 dorosłych mieszkańców. Statystyki te w trzecim kwartale najbardziej pogorszyły się w woj. warmińsko-mazurskim oraz łódzkim, gdzie przybyły po dwie osoby z problemami.

Rekord pod tym względem wciąż należy do woj. lubuskiego, gdzie takich osób jest już 118. Nieznacznie ustępuje mu tylko zachodniopomorskie, gdzie jest 117 niesolidnych dłużników na 1000 mieszkańców. Niewiele mniejszy udział osób w kłopotach ma też Dolny Śląsk – 115. Czwarte w zestawieniu jest kujawsko-pomorskie, ze 112 osobami na 1000. Statystyki przekraczające 100 osób ma też Warmia i Mazury, Górny Śląsk oraz Pomorze.

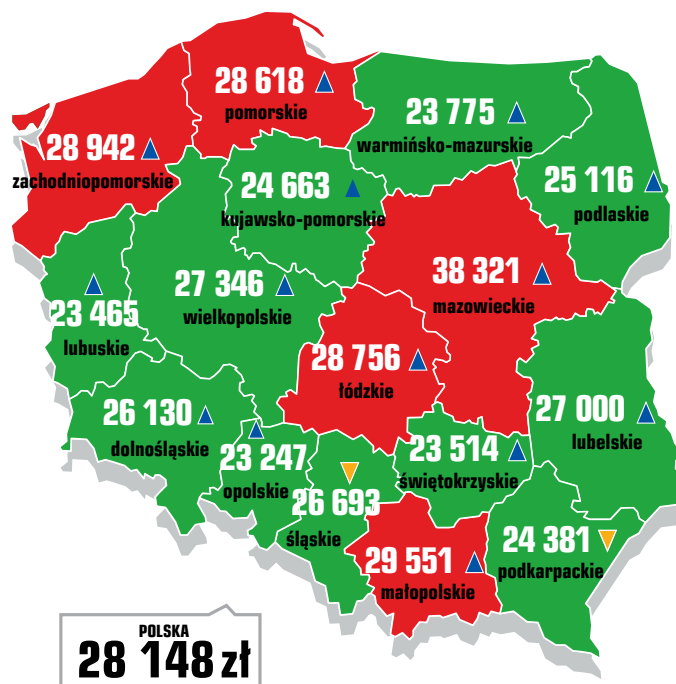
Liczba osób z zaległymi zobowiązaniami na 1000 dorosłych mieszkańców

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

▲ wzrost w porównaniu z poprzednim kwartałem

Średnia wartość zaległego zobowiązania na osobę w poszczególnych województwach (w zł)

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

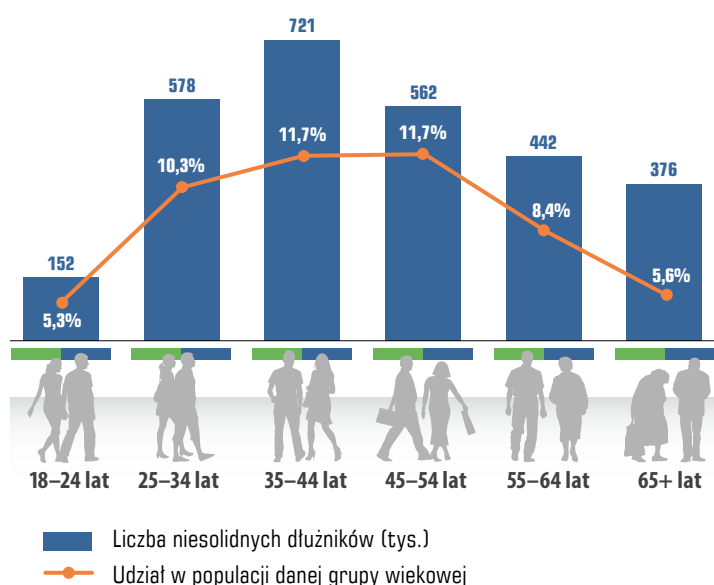
▼ spadek w porównaniu z poprzednim kwartałem

Przeciętna zaległość w różnych grupach wiekowych

Przeciętna zaległość wzrosła we wszystkich przedziałach wiekowych, od 0,8 proc. w grupie osób między 35. a 44. rokiem życia do 1,6 proc. wśród 25-34 latków oraz osób od 55. roku życia wzwyż z seniorami łącznie. Najniższe średnie przeterminowane zobowiązania mają dwie najmłodsze grupy wiekowe 18-24 latkowie oraz 25-34 latkowie, odpowiednio 7915 zł i 17 749 zł. Najwyższe zaległości 38 385 zł mają osoby

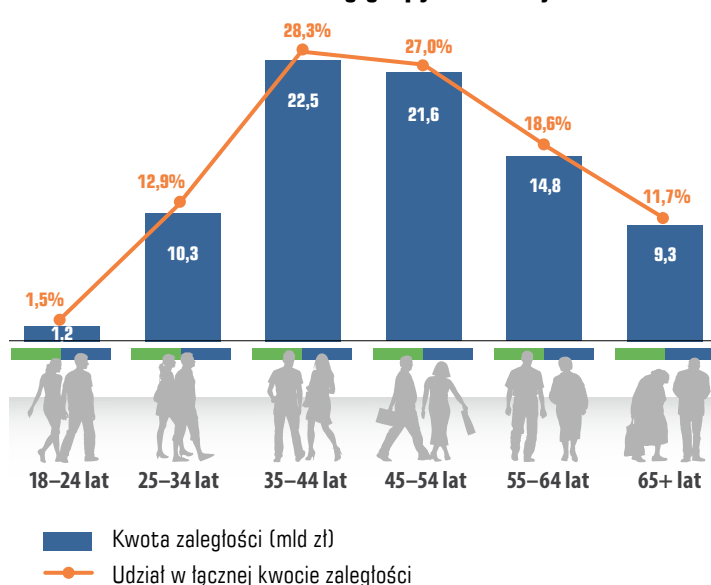
między 45. a 54. rokiem życia. To o jedną trzecią, 10 237 zł więcej niż wynosi średnia dla wszystkich. W szerszej perspektywie (w ujęciu od końca 2018 r.) widać, że w największym stopniu, o niemal jedną piątą, wzrosły przeciętne zaległości osób wkraczających w dorosłość. Na poziomie około 7-8 proc. podniosły się zobowiązania grupy 25-34 latków oraz osób powyżej 64 lat. Niemal wcale nie zmieniły się długi 35-44 latków.

Niesolidni dłużnicy według wieku

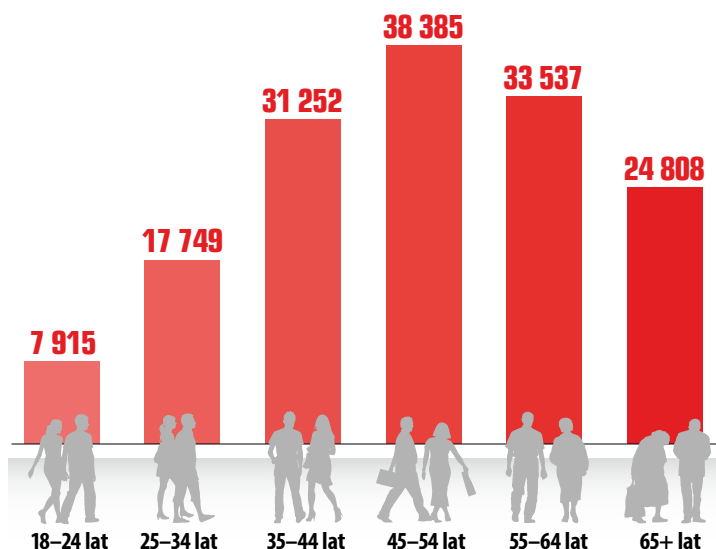
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Suma zaległości oraz udział w łącznej kwocie zaległości na dłużnika wg grupy wiekowej

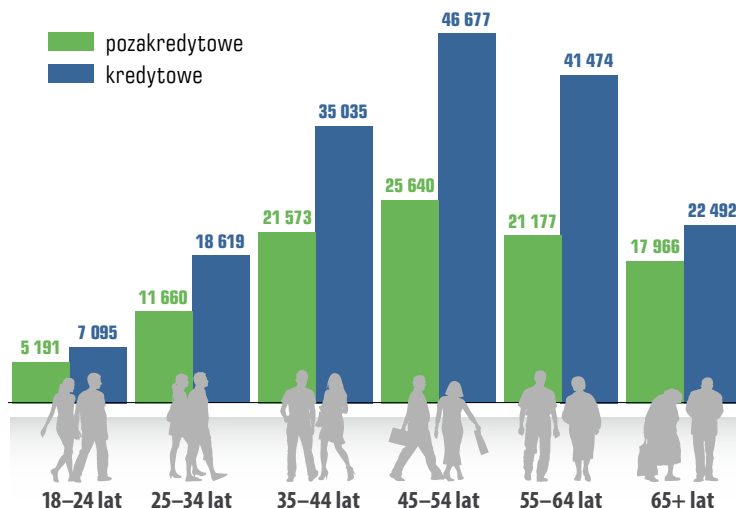
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Średnia wartość zaległego zobowiązania w różnych grupach wiekowych (w zł)

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Średnia wartość zaległego zobowiązania pozakredytowego i kredytowego w różnych grupach wiekowych (w zł)

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Rekordziści Polski

TOP 10 rekordzistów zaległości

73 274 327 zł

lubelskie

63 lata

48 046 361 zł

pomorskie

37 lat

44 623 685 zł

mazowieckie

38 lat

41 439 302 zł

śląskie

49 lat

35 828 725 zł

mazowieckie

55 lat

34 344 158 zł

łódzkie

64 lata

30 678 202 zł

dolnośląskie

64 lata

27 392 344 zł

mazowieckie

62 lata

27 157 368 zł

mazowieckie

67 lat

27 154 423 zł

mazowieckie

69 lat

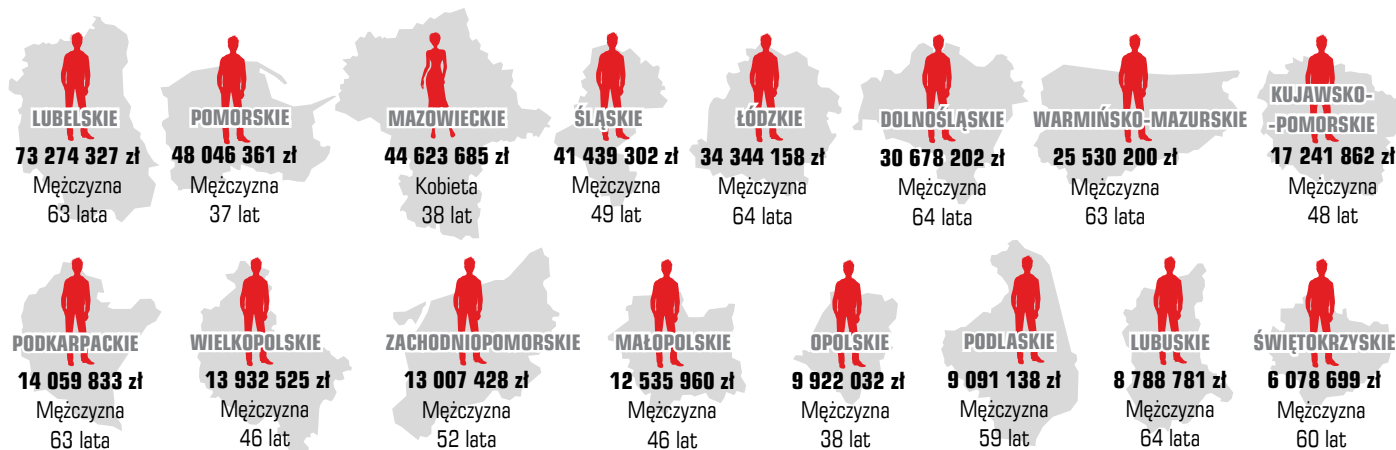
Do niemal 390 mln zł wzrosły długi 10 najbardziej zadłużonych osób w kraju. Na czele listy jest niezmiennie mieszkaniec Lubelszczyzny, ale odsetki rosną i jego długi też. 63-latek ma już ponad 73,2 mln zł zaległości, wobec 70,1 mln zł przed rokiem. Na drugim miejscu jest 37-letni mężczyzna z Pomorza, z kwotą 48 mln zł. Na trzeciej pozycji znalazła się jedna z dwóch kobiet w pierwszej 10. Mieszkanica Mazowsza ma 38 lat i 44,6 mln zł niespłaconych zobowiązań. Z Mazowsza pochodzi połowa z 10 rekordzistów, co odbija się na kwocie zaległości całego województwa, która też jest rekordowa. Średnia wieku rekordzistów dochodzi do 57 lat.

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Rekordziści w województwach

Listę rankingu rekordzistów wojewódzkich otwiera mieszkaniec lubelskiego. Rekordzista Polski, paradoksalnie, wywodzi się z regionu, który pod względem solidności płatniczej prezentuje się na tle kraju jako jeden z lepszych. Udział niesolidnych dłużników wynosi tu 70 na 1000 osób, wobec średniej na poziomie 90. Na drugiej pozycji jest reprezentant Pomorza, gdzie już problem z regulowaniem zobowiązań jest znacznie bardziej rozpowszechniony niż na Lubelszczyźnie (104 osoby na 1000). Pomorzanin ma jednak znacznie mniejsze zaległości niż lider, bo ponad 48 mln zł. Trzecia jest dłużniczka z woj. mazowieckiego, które ma najwyższą kwotę zaległości wśród 16 województw. Stosunkowo skromne przeterminowane długi ma natomiast rekordzista z woj. lubuskiego, gdzie niepłacących, statystycznie na liczbę mieszkańców, jest najwięcej (118). Łącznie długi 16 rekordzistów przekroczyły 402,5 mln zł i są o 8,4 mln zł wyższe niż na koniec minionego roku.

Rekordziści w zaległościach według województw

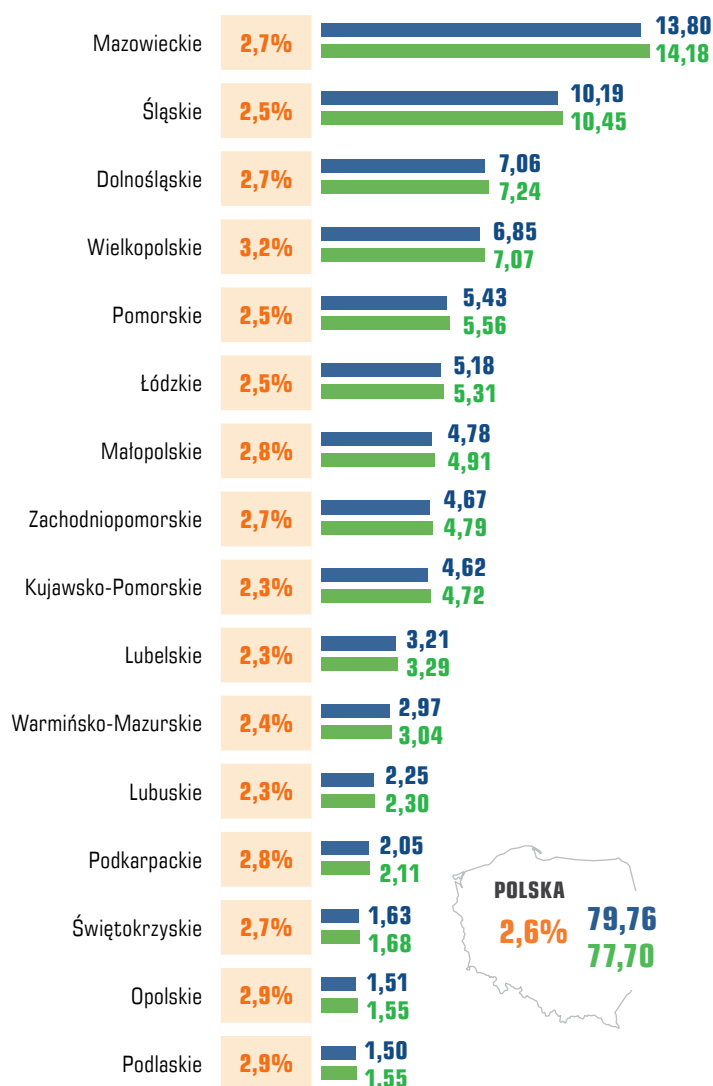
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Kwota zadłużenia i liczba dłużników w województwach

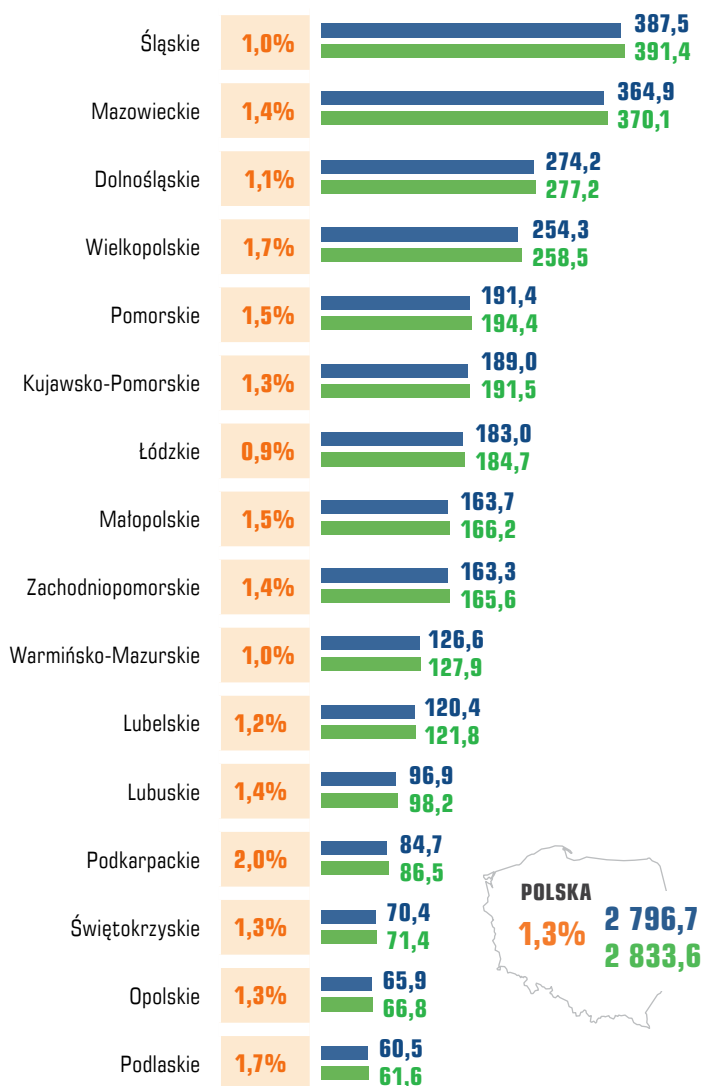
Nadal najwyższe wartości niespłaconych zobowiązań kredytowych i pozakredytowych przypadają na Mazowsze (14,18 mld zł), następnie Śląsk (10,45 mld zł) oraz Dolny Śląsk (7,24 mld zł). Z kolei najmniejszą wartość zaległości mają mieszkańcy woj.: podlaskiego i opolskiego (po 1,55 mld zł) oraz świętokrzyskiego (1,68 mld zł). W ciągu pierwszego kw. we wszystkich regionach wzrosła łączna wartość zaległego zadłużenia – od 2,3 proc. w woj. kujawsko-pomorskim, lubuskim i lubelskim do 3,2 proc. w wielkopolskim.

Co do liczby niesolidnych dłużników, to najwięcej pochodzi z województwa śląskiego – 391,4 tys., następnie mazowieckiego – 370,1 tys. oraz dolnośląskiego – 277,2 tys. Znacząca liczba dłużników zamieszkuje także Wielkopolskę – 258,5 tys. osób. Osób z problemami finansowymi przybyło we wszystkich województwach. Najwięcej o 2 proc. (1721 osób) ich liczba wzrosła na Podkarpaciu, najmniej w łódzkim o 0,9 proc. (1717 osób). W całym kraju liczba dłużników podniosła się o 1,3 proc.

Łączna kwota zaległości w mld zł

Liczba osób posiadających zaległości w tys.

zmiana proc. wobec poprzedniego kwartału — grudzień 2019 — marzec 2020

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Informacje przedstawione w publikacji pochodzą z Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz Biura Informacji Kredytowej. Dotyczą wyłącznie zaległości osób fizycznych na minimum 200 zł, przeterminowanych o co najmniej 30 dni, do grudnia 2017 r. Włącznie publikacje dotyczyły opóźnień 60 dniowych. Zmiana metodologii jest wynikiem nowych regulacji prawnych pozwalających wpisać dłużnika do BIG po 30 dniach opóźnienia od wyznaczonego terminu płatności. W aktualnym Newsletterze InfoDług materiał i wyliczenia oparte są o dane z końca marca 2020 r.